

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 04-17-2017

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 303 dienos

Popiežius meldė taikos

Velykų sekmadienį popiežius Pranciškus Šv. Petro bazilikoje suteikė iškilmingą palaiminimą Romai ir visam pasauliui – „Urbi et orbi“. Pontifikas meldė prisikėlusio Jėzaus eiti šalia atstumtųjų ir tapusių įvairiaformės šiuolaikinės vergovės aukomis.

Popiežius Pranciškus taip pat meldė taikos Artimuosiuose Rytuose, pagalbos Ukrainai, laimino Europą ir ragino statyti dialogo tiltus Lotynų Amerikoje.

„Tepalaiko Kristus jėgas tų, kurie aktyviai teikia pagalbą ir paguodą gyvenantiems Sirijoje, kuri tapo siaubą ir mirtį sėjančio karo auka. Tegu Jis suteikia taiką visiems Artimiesiems Rytams, pradedant Šventąja Žeme, taip pat Irake ir Jemene.

Tepalaiko prisikėlęs Jėzus jėgas tų, kurie Lotynų Amerikoje atsidavę dirba visuomenės labui, kai šalį kamuoja politinė ir socialinė įtampa, kartais pasibaiigianti smurtu.

Tegu Gerasis Ganytojas ateina į pagalbą Ukrainai, vis dar apnioktai konfliktų ir kraujo praliejimų, ir padeda jai atgauti socialinę harmoniją. Tegu Jis remia visas pastangas sumažinti

Popiežius palaiminime miestui ir pasauliui meldė taikos Sirijoje, Lotynų Amerikoje ir Ukrainoje. EPA-ELTA nuotr.

konflikte atsidūrusiųjų tragiškas kančias.

Prisikėlęs Viešpats tebelaimina Europos žemyną. Tegu Jis suteikia vilties patiriantiems krizes ir sun-

kumus, ypač dėl aukšto nedarbo tarp jaunų visuomenės narių”, – savo žinutėje miestui ir pasauliui kalbėjo popiežius.

ELTA

ŠIAME NUMERYJE:

„Dainava”
pasitinka pavasarį – 5 psl.

Savanorystė Tanzanijoje:
švietimas – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

ATVERS DURIS

Adolfo Damušio demokratijos studijų centras

Praejusią savaitę Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje lankėsi Lietuvos Respublikos ambasadorė Danijos Karalystėje ir Islandijos Respublikai Gintė Bernadeta Damušytė. Per ambasadorės viešnagę Vilniuje buvo pasirašyta trišalė sutartis tarp Nacionalinės bibliotekos, Mykolo Romerio universiteto (MRU) ir Damušio šeimos, pagal kurią centras bus perkeltas į Nacionalinės bibliotekos erdves. „Centro atsiradimas bibliotekoje gerokai praturtins demokratijos išteklių Lietuvoje tyrimus, atvers naujų galimybių šios srities projektams”, – sakė Nacionalinės bibliotekos generalinis direktorius prof. dr. Renaldas Gudauskas.

Nacionalinė biblioteka, turėdama šiuolaikinę infrastruktūrą ir ne-

Ambasadorė Gintė Damušytė ir Nacionalinės bibliotekos direktorius R. Gudauskas sutarė dėl Adolfo Damušio demokratijos studijų centro perkėlimo į bibliotekos erdves.

lygstamus šaltinius tyrimams, sudarys sąlygas Adolfo Damušio demokratijos studijų centro veiklai. Oficialiam A. Damušio demokratijos studijų

centro atidarymui bus skirta speciali konferencija, kuri numatoma birželio 16–18 dienomis Nacionalinėje bibliotekoje

– 2 psl.

Tris dalykus moteris gali sukurti iš nieko: salotas, skrybėlaitę ir barnį šeimoje – Mark Twain

ATVERS DURIS

Adolfo Damušio
demokratijos
studijų centras

Atkelta iš 1 psl.

A. Damušis (1908–2003) – Lietuvos chemikas, cemento pramonės Lietuvoje vienas pradininkų, mokslininkas išradėjas, iškilus pasipriešinimo sovietiniam ir nacistiniam režimams veikėjas, Kauno technologijos universiteto garbės daktaras.

A. Damušio veiklą aukštai įvertino popiežius Jonas Paulius II – apdovanojo Šv. Silvestro ordinu. Lietuvos Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas už itin reikšmingus asmeninius nuopelnus ginant Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, taip pat ilgametį ir sąžiningą darbą Lietuvos valstybei A. Damušį apdovanojo 3-iojo laipsnio Vyčio Kryžiaus ordinu.

Centro vadovas Vidmantas Valiušaitis: A. Damušio ir jo bendraminčių idėjos gali padėti atgaivinti socialinį dėmenį praradusią Lietuvos politiką.

MRU ir Damušių šeima 2013 m. universitete įkūrė A. Damušio demokratijos studijų centrą, kurio tikslas – tirti nepriklausomos Lietuvos ir okupacijų laikotarpio lietuvių demokratinės minties tradiciją, atskleisti ir įtvirtinti jos sąsajas su dabarties demokratinėmis vertybėmis, priminti visuomenei asmenybių, nuosekliai gynusių ir brandinusių demokratinę mintį Lietuvoje ir išeivijoje, vardus ir intelektualinę paveldą.

„Šis vardas susieja mus su autentiška lietuviška demokratijos tradicija, turinčia ryškų tautinį atspalvį, krikščionišką foną ir aiškiai vakarietišką

orientaciją”, – apie A. Damušio demokratijos studijų centrą sakė dr. Giedrius Viliūnas, buvęs MRU proktorius, dabartinis švietimo ir mokslo viceministras.

A. Damušio, kitų krikščioniškos ir demokratinės politinės minties atstovų idėjos, pasak centro vadovo Vidmanto Valiušaičio, „gali padėti atgaivinti socialinį dėmenį praradusią Lietuvos politiką”. Jis išreiškė pagarbą ir padėką MRU už centro įsteigimą ir visapusišką globą jo veiklos metais.

Inb.lt infor ir nuotr.

Naujas „Liepsnos“ numeris

Pasirodė naujas **Lietuvių Fondo (LF) periodinis leidinys „Liepsna“**. Pirmame žurnalo puslapyje – atsisveikinimas su LF steigėjų dr. Antanu Razma.

Leidinio skaitytojus sveikina LF tarybos pirmininkas Saulius Čyvas ir LF valdybos pirmininkas Marius Kasniūnas ir kviečia visus į 54-ąją LF narių metinį suvažiavimą, kuris vyks gegužės 6 d. Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL 604390). Pradžia 10 val. r.

„Liepsna” – tai LF ataskaita apie

2016 metų veiklą. Leidinyje skaitytojai supažindinami su LF vadovybe, skelbiama 2016 m. finansinė ataskaita, išspausdinti komitetų pranešimai, pateiktos LF paramos projektams ir stipendijų paskirstymo lentelės. „Liepsnoje” išvardinti visi LF įsikūrę vardiniai fondai ir pateiktas sąrašas, kuriems steigėjų nurodytiems projektams skiriama parama ir kokių Lietuvos mokslo įstaigų studentams skiriamos vardinės stipendijos.

LF, norėdamas geriau formuoti ateities tikslus, 2016 m. surengė apklausą, kurioje kvietė atvirai pasisakyti apie Fondo darbą. Leidinyje rasite šios apklausos analizę.

Skaitytojai galės susipažinti su naujais LF nariais, ras 2016 m. aukotojų ir atminimo įnašais pagerbtų LF narių sąrašą. Lentelėje „LF augimas” pateikti duomenys apie Fondo augimą nuo pat įsikūrimo 1962 m.

Nuo 2005 metų leidžiamas leidinys gausiai iliustruotas nuotraukomis ir išleistas lietuvių-anglų kalba.

Visiems LF nariams leidinys išsiųstas paštu. Besidomintys LF veikla šį leidinį gali rasti tinklalapyje www.lithuanianfoundation.org / LT / ataskaitos/.

LF info

LAIŠKAI

GERBIAMIEJI,

2017 m. balandžio 11 d. „Draugo” straipsnyje „Ar mūsų trispalvė – tik bežadė švenčių palydovė?” į klausimą „Ką jums asmeniškai reiškia ir kokius jausmus bei mintis žadina Lietuvos trispalvė?” penki atsakymų autoriai pateikė savo gilių jausmų nuspalvintus atsakymus: 1. „Ji simbolizuoja ir valstybę, ir visus tuos žmones, kurie ją kūrė”; 2. „Geltona, žalia ir raudona spalvos tarsi kalba, kuria gali susikalbėti lietuvis su lietuviu”; 3. „O vėliava – galimybė pasakyti, kas tu esi, tarsi prisijungti prie kitų Lietuvos žmonių”. 4. „Man vėliava yra Tėvynės simbolis”; 5. „Ji yra tarsi simbolis to, kas aš ir iš kur esu”. Pastarasis dar pridėdą: „Taip pat nesuprantu, kodėl laimėjus olimpiadoje reikia apsigauti vėliava...” ir „Esu pasaulio pilietis...” Man taip pat neaišku, kodėl olimpiados laimėtojai savo prakaituotą ir kartais purviną kūną turi vystyti į vėliavą? Šį, iš nežinia kur kilusį paprotį, deja, jau spėjo pasisavinti ir lietuviai. Tai nepagarba „Tėvynės simboliui”, kurį bučiuoja kariai duodami priesaiką. O dabar taip madinga tapusi „pasaulio pilietis” sąvoka nėra jau toks naujas dalykas. Anglų filosofo Francis Bacon (1561–1626) raštuose yra toks teiginys: *If a man be gracious and courteous to strangers, it shows he is a citizen of the world, and that his heart is no island cut off from other lands, but a continent that joins to them* („Of Goodness and Goodness of Nature”). Iš pasisakymų matyti, kad atsakovai tik atsargiai palietė trispalvės įvaizdį švenčių metu, bet apsiribojo jos svarba jų asmeniškame gyvenime, kuriame ji tikrai nėra bežadė.

Nuoširdžiai

Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

Laiškų ir nuomonių kalbos stiliaus redakcija netaiso

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

A tsitiko tokia istorija. Rinkdama medžiagą apie savo krašto partizanus prieš keletą metų pakalbinau Danutę Vegytę-Eltermanienę iš Daugalonų kaimo, Pašvitinio seniūnijos, Pakruojo r. Žinojau, kad jos šeima, gyvenusi gretimame Pikčiūnų kaime, buvo ištremta į Sibirą ir spėlioju, kad gal dėl ryšių su partizanais. Ne, ne, sakė ji, mus išvežė dėl brolio, bet kuo jis buvo nusidėjęs sovietų valdžiai, ji nesuprato. Tik prisiminė, kad jų šeimai per kitus žmones brolio draugai pranešė, jog brolis žuvo Baltarusijos miškuose. Ji ta žinia nepasitikėjo, nes nesuprato prie ko čia Baltarusija. Tuo mūsų pokalbis ir baigėsi, bet man jis vis neišėjo iš galvos.

Vlado Vegio paieška

Žinojau, kad D. Vegytės brolis mokėsi Dotnuvos žemės ūkio akademijoje, taigi buvo studentas, inteligentas, susipratęs jaunolis. Kadangi esu domėjusis kautynėmis prie Sedos 1944 m. spalio 7 d., kur raudonajai armijai pasipriešino iš patriotiškai nusiteikusių vyrų sudaryta lietuviška Tėvynės apsaugos rinktinė, praėjusią žiemą netikėtai stuktėlėjo mintis – o gal ir Vegys kartu su kitais studentais iš Dotnuvos akademijos arba su Pašvitinio valsčiaus vyrais patraukė į Žemaitiją? Ten, anot Sedos kautynių tyrinėtojo Vlado Kazlausko, buvo susirinkę per 6 tūkst. lietuvių – buvusių plechavičiukų, studentų ir kitų patriotiškai nusiteikusių vyrų, kurie degę pasiryžimu sustabdyti raudonąją okupantą. Kad jų svajonės buvo utopinės, jau žinome. Taigi nutariau tą svajotojų gretose paieškoti ir man rūpimos pavardės. Iš Pašvitinio valsčiaus tokių, kurie patraukė į Žemaitiją 1944 m. vasarą, jau buvau radusi per 50.

Tyrinėtojas V. Kazlauskas yra išleidęs keletą knygų apie Tėvynės apsaugos rinktinės, susikovusios su rusų armija, veiklą. Jis rėmėsi išlikusiais dokumentais, kuriuos vienas iš karininkų buvo išsiųsęs į Vakarus, o Lietuvai atgavus laisvę gražino. Juose minima ir kelios dešimtys kovotojų pavardžių. Savo džiaugsmui knygoje „Paniekinę mirtį“, 2001 m., radau ir mane dominančią pavardę – Vladas Vegys. Pavardė minima tarp pėstininkų Ventos fronte. V. Kazlauskas rašo, kad „Pirmieji Ventos fronte savoriai buvo suskirstyti į 3 kuopas, sudarė Pirmojo savanorių pulko pirmo bataliono pagrindą, kuriam dar priklausė skrajojantis smogiamasis Viekšnių savanorių būrys ir Zarasų krašto dvi savanorių kuopos, papildytos pasvaliečių bei Pašvitinio savanoriais. Pirmajam savanorių batalionui vadovavo kapitonas Ignas Povilavičius, o bendram Ventos fronto barui komandavo majoras Alfonsas Urbonas”.

Toliau tyrinėtojas pateikia karių sąrašus, kurie buvo įforminti vadų įsakymais. Taigi štai 1944 m. rugpjūčio mėn. pulko vado kpt. I. Jatulio įsakyme Nr. 7 skelbiama, kad pirmojon kuopon skiriami šie ka-

Nežinomieji

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Vegių šeima tremtyje Sibire, Južno-Aleksandrovkoje, Krasnojarsko krašte, tarp lietuvių. Danutė Vegytė – viršutinėje eilėje penkta iš kairės. 1953-08-01.

riai... iš viso 140; 75-uoju numeriu pažymėtas Vladas Vegys. Tame sąraše randu ir daugiau mano krašto žmonių – pašviti niečių, ir tai argumentas, patvirtinantis, kad mano spėjimas gali būti teisingas – kad tai yra būtent tas Vegys iš Pikčiūnų kaimo, Pašvitinio valsčiaus, kurio ieškau.

Kaip apsidžiaugs, – galvojau, – Danutė Vegytė-Eltermanienė, sužinojusi, kad radau jos brolių, dabar ji žinos tikrą jo istoriją, – pavasarį nuvažiuosiu ir ją aplankysiu. Deja, pavasaris atėjo, aš nuvažiauvau, o Danutės jau neberadau, ji prieš pusmetį buvo mirusi staigia mirtimi.

O ką man daryti su savo žinia?

Taigi ką daryti su savo žinia? Negi vėl skandinti nebūtyje? Pranešti daugiau nebėra kam. Senieji Vegiai mirė prieš daugelį dešimtmečių; jeigu gerai prisimenu, tėvas net ir negrįžo iš Sibiro, mirė ten. Grįžo tik Vegienė. Danutė buvo jauniausia, jos dvi seserys taip pat jau mirusios. Sibiras sudrumstė jų gyvenimus, abi liko netekėjusios, taigi ir palikuonių nepaliko. Ir Danutė, Sibire susipažinusi su Lietuvos latviu Teodoru Eltermanu ir už jo ištėkėjusi, liko be palikuonių. Atgavusi savo tėvų ir savo vyro žemę, ją perleido kaimynui ūkininkui, kuris ją iki mirties globojo.

Taigi beliko viena išeitis – šią istoriją paskelbti „Draugo“ laikraštyje, tai vis šioks toks oro suvirpinimas, juk Dievo pasaulyje, kuriame dabar išsisi draugėje visa Vegių giminė, atstumų ir laiko nėra.

Su Danute Vegyte-Eltermaniene mūsų šeimą sieja irgi istorija. Kai buvau pradinukė, mano tėvą, kolūkio veterinara, sovietų valdžia apgyvendino Gudelių kaimo vienkiemyje, išvežto į Sibirą ūkininko

Teodoro Eltermano sodyboje, paskyrusi du kambarius. Kai 1956 m. iš Sibiro grįžo šeimininkas – Teodoras su jauna žmona Danute, mano tėvas užleido jiems vieną kambarį. Mes, penkių asmenų šeima, likome didelėje virtuvėje su asla (jeigu kas nežino ar primiršo, tai plūkto molio grindys). Sovietų valdžia tremtinių į savo namus neįleisdavo, bet mano tėvui už tai, kad jis juos pasave pasiėmė, nieko nedarė. Eltermanai iki gyvenimo galo geruoju minėjo mano tėvą už tą dorą pasielgimą. Prisimenu, kad Danutė Eltermanienė atsilygindama mano mamai padovanojo rožančių iš žalio stiklo karoliukų (kuris dabar guli mano brangenybių dėžutėje).

Grįžus šeimininkams mano tėvas ėmė statyti namą kolūkio gyvenvietėje ir po metų mes iš Eltermanynės išsikraustėme, bet ta nuošali vieta tarp miškelių, pavasarį, rudenį ir žiemą sunkiai pasiekiamą, man liko giliai atmintyje kaip miela vaikystės akimirka. Dažnai mes, vaikai, nubėgdavom pas Eltermanus į svečius, ir visada ten būdavome laukiami.

Kodėl Baltarusija

Na, bet dar liko neišspręstas klausimas – kokių būdu Vladas Vegys atsидūrė Baltarusijoje? Kadan gi dokumentais vargu ar jau beįmanoma įrodyti, bandau konstruoti savo versiją.

Ieškodama medžiagos apie Pašvitinio vyrus, kurie patraukė į Žemaitiją, Ypatingajame archyve skaičiau daugelį jų NKVD sudarytų bylų. Mat po kautynių 1944 m. spalio 7 d. ir Tėvynės apsaugos rinktinės sutriuškinimo didžioji dalis lietuvių vyrų kartu su vokiečių kariuomene traukėsi link Klaipėdos, o po to – į Vakarus. Pakeliui kai kurie kaip belaisviai pateko į rusų rankas ir buvo išvežti į lagerius. Dalis, paklususi Lietuvos laisvės armijos raginimui, nutarė grįžti į gimtas vietas ir kurti pasipriešinimo būrius. Keletą grįžtančiųjų sovietai pagavo, ištardė ir sužinojo daugelio Sedos kautynių dalyvių pavardes, mat paprasti kaimo vaikinai nebuvo profesionalūs kariai ir labai greitai papasakojo viską, ką žinojo.

Taigi iš tų tardymų medžiagos sužinojau, kad 1944 m. vasarą, kai Tėvynės apsaugos rinktinė dar tik formavosi, gabesni ir fiziškai labiau pasiruošę jaunuoliai buvo pakviesti vykti į Vokietiją apmokymui, kad grįžę į gimtinę dirbtų priešo užnugaryje. Anot apklaustų pašviti niečių, tokių, kurie sutiko vykti į Vokietiją apmokymams, buvo gal 30. Galimas dalykas, kad ir Vladas Vegys, studentas, sutiko vykti apmokymams ir buvo nesėkmingai nuleistas Lietuvos pašonėje – Baltarusijos miškuose, žuvo ir buvo ten palaidotas.

Kaip teigia šaltiniai, baigusią Vokietijos abvero žvalgybos mokyklą 1944–1945 metų žiemą – intensyviausiu desantininkų siuntimo laikotarpiu – buvo dvylika grupių, su jomis okupuotą Tėvynę pasiekė 128 kovotojai. Nuo 1944-ųjų rugpjūčio iki 1945-ųjų kovo Lietuvos teritorijoje nusileido 32 abvero apmokytos desantininkų grupės, kurias sudarė 200 vyrų. Istoriko Kęstučio Kasparo pateikiamais duomenimis, 20 jų žuvo ar buvo suimti pirmosiomis dienomis, neišsilaikę net mėnesio, apie 100 slapstėsi ir tik apie 80 desantininkų partizanavo arba veikė pogrindyje. Iš pastarųjų tik 30 partizanavo ilgiau nei vienerius metus.

Dar vienas argumentas, kad istorija galėjo būti būtent tokia, yra Vegių šeimos represavimas, kurio priežastis buvo sūnus, Sedos kautynių dalyvis. Kaip supratau iš archyvinių dokumentų, okupantai ypač kruopščiai tokių ieškojo, nirsdami, kad lietuviai išdrįso priešintis organizuotai ir ginklu. Bent jau pašviti niečių iš Žemaitijos praktiškai niekas negrįžo namo, buvo surankioti pakelyje arba jau grįžę suimti ir uždaryti į lagerius. Išskyrus Vladą Kazlauską, kuris partizanavo ir po 3 metų žuvo. Vienas kitas grįžo po lagerių.

O kiek tokių nežinomų didvyrių kaip Vladas Vegys guli Lietuvos žemėje!

Švęsdami Lietuvos nepriklausomybės 100-metį mes švęsime ir jų atminimą. Garbė jiems!

Sveiki sulaukę šv. Velykų!

2017 m. balandis

Tegu! bundanti gamta gaudžia Prisikėlimo varpais, nešdama Jums gerumo, vilties ir pažinimo džiaugsmą! Linkime Jums ir nuoširdžiai sveikiname.

Lietuvių, gyvenusių užsienyje,
visuomeninės organizacijos
„Sugrįžus“ prezidentas
Edmundas Atkočiūnas

TELKINIAI

Kaip prakalbinti šeimos istorijos liudininkus

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Kiekvienas, kuris nori ir negaili laiko bei pastangų, gali parašyti savo giminės istoriją. Tokią žinią Amerikos lietuviams siunčia Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Genealogijos skyrius, parengęs paskaitų – mokymų ciklą „Kaip rašyti šeimos istoriją“.

Po pirmosios paskaitos jos autorė, Genealogijos skyriaus vadovė Karilė Vaitkutė išitikino, kad susidomėjusių šia tema netrūksta. Kai kurie iš užsiėmimą atvyko iš tolimesnių apylinkių – iki muziejaus jiems teko keliauti daugiau nei tris valandas. Susirinkę į seminarą žmonės išgirdo ne tik patarimų, nuo ko reikėtų pradėti šį svarbų, įdomų ir nelengvą darbą, bet ir pasakojimų apie muziejuje kaupiamas įdomiausias šeimų istorijas.

Būtina užrašyti senelių pasakojimus

„Yra ne vienas būdas, kaip galima įamžinti žinias apie šeimos ir giminės narius, kad tas žinias būtų galima išsaugoti ir perduoti ateities kartoms. Vertingiausi yra autentiški pasakojimai. Reikia skubėti pakalbinti vyriausius savo šeimos narius apie tai, ką jie prisimena iš savo gyvenimo. Būtina paraginti tą pasakojimą pradėti nuo vaikystės, pasakotojui užduoti įvairių klausimų, padedančių prisiminti praeitį. Tą pasakojimą yra reikėtų užrašyti tiksliai taip, kaip jie pasakoja, jų pasakytais žodžiais, neredaguojant ir nesuniveliuojant“, – sakė K. Vaitkutė.

Jeigu įmanoma, šiuos pasakojimus galima iliustruoti nuotraukomis, laiškais, kitais turimais dokumentais. Jeigu yra likusių laiškų su vokais, būtina išsaugoti ir vokus, nes ant jų būna užrašyti vietovių pavadinimai, adresai, metai ir mėnuo, kada išsiųstas laiškas, kita vertinga informacija. Galima į šeimos istoriją įtraukti giminės medį, įvairius jos narių turimus pažymėjimus, apdovanojimus, piešinius ir t. t. Visa ši surinkta informacija gali būti surašyta ranka, bet galima išleisti kaip knygą, iliustruotą dokumentais ir nuotraukomis.

Kreipiasi pagalbos į muziejų

Jeigu trūksta žinių apie tolimus giminaučius, prosenelius, jų gimimo ir gyvenamąsias vietas, keliones iš vienos šalies į kitą, šios informacijos reikia pabandyti ieškoti archyvuose. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus genealogijos skyriuje yra sukaupta nemažai informacijos apie pirmosios, arba vadinamosios „grynorių“ bangos bei DP kartos emigrantus iš Lietuvos. Kad ir kaip būtų keista, bet labai daug reikalingų žinių suteikia mirties pranešimai spaudoje. Juose paprastai būdavo išvardinama, kokie artimi ir tolimesni giminaučiai liūdi dėl mirusiojo, iš kokio krašto velionis buvo kilęs.

Neretai į muziejaus Genealogijos skyrių kreipiasi pirmosios, vadinamos „grynorių“ bangos lietuvių palikuonys. Dažnas iš jų jau nebemoka lietuvių kalbos, tačiau širdyje jaučiasi lietuviais ir nori kuo daugiau sužinoti apie savo senelius ir prosenelius. Jeigu žmonės per kelias kartas išsaugojo senelių pavardę, vietovę, iš kurios pastarieji buvo kilę, tuomet yra lengviau surinkti duomenų apie juos.

Tačiau neretai dėl Amerikos valdininkų kaltės lietuviška pavardė būdavo smarkiai iškraipoma, todėl ją atkurti ne visada pavyksta. K. Vaitkutė patiekė ne vieną pavyzdį apie tai, kaip iškraipomos lietuviškos pavardės, nes jos dažniausiai būdavo užrašomos iš klausos. „Kai pagaliau atgamini tikrąją pavardės variantą, ji ištari, ne vienas susijaudina ir sako, kad būtent taip seneliai šią pavardę tardavo. Kai kurie prisiminę braukia ašaras“, – savo įdomaus darbo patirtimi dalijosi K. Vaitkutė.

Kas dar padeda ieškoti Amerikos lietuvių giminės šaknų? Lietuvos istorijos archyve esanti informacija apie gimimus ir santuokas, Lietuvos centriname valstybės archyve, taip pat kai kuriuose Amerikos archyvuose esantys įvairūs įrašai. Įdomu tai, kad didžiausią pasaulinio lygio archyvą apie genealoginį paveldą yra sukaupusi mormonų bažnyčia. Čia galima rasti žinių ir apie lietuvius.

Paskaitos „Kaip rašyti šeimos istoriją“ dalyviai.

Arvydo Reneckio nuotr.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje yra sukaupta nemažai giminės istorijų. Šių istorijų kopijas kai kurios šeimos atsiunčia į muziejų ir taip pildomi neįkainojamos vertės muziejaus archyvai.

Netarnavo carui – pasirinko kelią Amerikon

Viena tokia istorija buvo išspausdinta muziejaus leidinyje, naujausiame „The Lithuanian Museum Review“ numeryje. Straipsnis pavadintas „How I Became an American Citizen“ („Kaip aš tapau Amerikos piliečiu“). Šį Prano Railos (Frank Raila) pasakojimą užrašė jo anūkė Susan Abderholden. Unikali gyvenimo istorijos aprašymą moteris padovanojo muziejui.

Iš Pagirių kaimo apylinkių aštuonių vaikų šeimos kilęs Pranas vėlai pradėjo lankyti rusų mokyklą (Lietuva tuo metu buvo Rusijos imperijos valdžioje, o raštas lietuviškais rašmenimis uždraustas). Bendraklasiai vyresnio amžiaus mokinį vadindavo

„senu vyru“. Baigęs mokyklą, P. Raila nenorėjo eiti tarnauti į caro Nikolajaus I kariuomenę. Todėl nusprendė keliauti į Ameriką. Mat tuo metu šioje šalyje jau gyveno vienas jo brolis. 1913 metais Pranas išvyko iš Lietuvos. Prieš tai žydų kilmės agentas jam parūpino leidimą keliauti į Rusijos gilumą, neva ieškoti darbo, taip pat ir bilietą į laivą, plukdantį Amerikon. P. Raila pasakojo apie tai, kaip ne iš pirmo bandymo jam pavyko pereiti Rusijos ir Prūsijos sieną. Po to – vaikiną laukė kelionė traukiniu į Olandiją, o iš ten – laivu į Ameriką. Kai liepos 4 dieną jaunas lietuvis atsidūrė New Yorke, jis pamatė fejerverkus, paragavo saldaus pyrago. Tuomet Pranui atrodė, kad toks gyvenimas šiame mieste verda kasdien, jis nežinojo, kad amerikiečiams liepos yra 4 didelė šventė – Nepriklausomybės diena. Pasakojime, kurį užrašė P. Railos anūkė yra ir apie tai, kaip stojęs tarnauti į Amerikos kariuomenę, jaunuolis buvo pakviestas pasirašyti kažkokius popierius. Tik vėliau jis sužinojo, kad tai buvo jo Amerikos pilietybės dokumentai.

Paskaitoje priminti JAV ir Lietuvos ryšiai

Pasaulio lietuvių centre Lemonte vyko Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) bei JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Lemonto apylinkės valdybos organizuota paskaita. Pranešimą pavadinimu „Lietuvos ir JAV ryšiai šaltojo karo metu“ skaitė dr. Robertas Vitas.

ALIAS pirmininkė Aurelija Dobrovolskienė pakvietė susirinkusius tylos minute pagerbti pa-

stariaisiais metais mus palikusius ALIAS narius. Ji taip pat visiems pristatė Lituanistikos tyrimo ir studijų centro tarybos pirmininką, mokslų dr. Robertą Vitą.

Dr. R. Vitas mintimis savo paskaitoje grįžo į praeitį šimtu metų atgal ir pradėjo pasakoti nuo pirmojo pasaulinio karo įvykių, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo ir Jungtinių Amerikos Valstijų to įvykio pripažinimo 1922 metais. Pranešėjas sakė, kad JAV valdžia nepripažino sovietinės Lietuvos okupacijos 1940 metais. Todėl sovietai negalėjo pasisavinti Lietuvos sąskaitų, tuo metu buvusių JAV. Po Antrojo pasaulinio karo metu JAV toliau nepripažino Lietuvos okupacijos, o tai labai padėjo Lietuvai kovojant už nepriklausomybės atkūrimą 1991 metais, tais pačiais metais JAV pripažino, kad Lietuva atkūrė nepriklausomybę.

Dalios Kavaliauskienės info ir nuotr.

Paskaitos organizatoriai ALIAS ir JAV LB Lemonto apylinkės valdybos nariai (iš k.): M. Boharevičienė, D. Kavaliauskienė, N. Stančiauskienė, T. Rudaitis, V. Valaitytė, R. Vitas, A. Dobrovolskienė, B. Mickevičienė, R. Žiuraitytė-Lange, R. Gu-rauskas, S. Kerelytė.

„Dainava“ pasitinka pavasarį

Nūdienos „Dainava“ – brandus ir nuolat atsinaujinantis meno ansamblis, vienijantis per 80 narių, surengęs daugiau kaip 300 koncertų (atliekami įvairūs muzikos veikalai, klasikinės oratorijos, lietuviškos kantatos), o savo repertuare kartu su dabartiniu ansamblio meno vadovu ir dirigentu Dariumi Polikaitiu vis atkakliau ieškantis naujų vėjų – šalia lietuvių liaudies muzikos ir dainų kelią vis drąsiau skinasi klasikinė muzika. Visgi stengiamasi nenutolti nuo savasties – „Dainava“ skamba tam, kad gyvuotų lietuviškos šaknys, kad klausantis jos atliekamų kūrinių, dainuotų ir džiaugtųsi kiekvieno – mažo ir didelio – žmogaus siela, – skelbiama meno ansamblio „Dainava“ internetinėje svetainėje ir kartu kviečiama chorinės muzikos mylėtojus į kasmetinį ansamblio pasirodymą. Pavasarinis koncertas „Saulėtekis“ vyks balandžio 30 dieną, sekmadienį, 1:30 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke.

Artėjančio renginio proga „Draugas“ pakalbino ansamblio meno vadovą ir dirigentą **Darių Polikaitį**.

Tapo tradicija, kad metų pradžią vainikuoja meno ansamblio „Dainava“ koncertas, kaip ši tradicija susiklostė?

Tiesa, kad būtent kalendorinių metų pradžioje „Dainava“ yra ne kartą surengusi savo metinį koncertą. Ši tradicija prasidėjo 1998 metais, kai gimė idėja rengti sakralinės muzikos koncertus Sausio 13-osios proga, ir ši data nulėmė, kad tai vyko kalendorinių metų pradžioje. Tik vėliau pastebėjome, kad tai puikus koncertinis laikas, nes klausytojai noriai lankosi, gal ieškodami atgaivos nuo pilkos žiemos dienų kasdienybės. Tačiau šiais metais nusprendėme daryti truputį kitaip ir rengiame koncertą šiek tiek vėliau – pavasarį, ką iš dalies nulėmė šių veiklos metų kalendorius. Praėjusių metų rudenį kartu su Philadelphijos „Laisve“, Clevelando „Exultate“ ir Toronto „Volunge“ giedojome Nacionalinėje Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bazilikoje Washingtone Šiluvos Mergelės Marijos koplyčios 50-mečio proga. Tuoj po to priėmėme kvietimą lapkričio 6 d. drauge su roko vokalistu Jeronimu Miliumi, gitaristais Tomu Varnagiriu ir Audriumi Piragiu bei grupe, čikagietė operos soliste Nida Grigalavičiūte dalyvauti koncerte „Nuo baroko iki roko“. O 2017-ieji chorui prasidėjo kelione į rytų pakrantę – vasario 25 d. New Yorko Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo bažnyčioje atlikome programą Lietuvos Nepriklausomybės minėjime. Kovo 12 d. Čikagos Navy Pier laisvalaikio ir pramogų centre vykusioje Lietuvos Nepriklausomybės šventėje drauge su kitomis Čikagos meno grupėmis ir svečiais iš Lietuvos – Šiaulių berniukų bei jaunuolių choru „Dagilėlis“ pristatėme mūsų valstybės kultūrą. Tad metiniam koncertui nebeliko kito laiko kaip pavasaris. Šį sprendimą nulėmė ansamblio narių prieš kelis metus išreikštas noras. Užpildžius veiklos metų pabaigos apklausą, keli choristai paminėjo, kad būtų gera Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje pagiedoti ne tik minint mūsų tautai skaudžias sukaktis, bet ir linksmesnėmis progomis, būtent pavasarį, po šv. Velykų.

Džiugu girdėti, kad ansamblis yra aktyviai įsijungęs į koncertinę veiklą ir taip pat labai džiugu, kad Jūsų gerbėjams nereikia metų metus laukti pasirodymų. Grįžtant prie artėjančio renginio – kaip gimė pavadinimas „Saulėtekis“? Kas po juo slepiasi ir apskritai – kaip jūs pasirenkate koncerto pavadinimą?

Pavadinimą „Saulėtekis“ pasirinkome pagal vieno iš koncerte skambėsiančių kūrinių – New Yorke gyve-

nančio norvegų kilmės kompozitoriaus Ola Gjeilo išpūdingųjų „Saulėtekio mišių“ (angl. „Sunrise Mass“) pavadinimą. Kompozitorius sugeba tradicines lotyniškasias Mišias pateikti visiškai kitoje šviesoje – pradedant taikliai pakeistais įprastinių Mišių dalių pavadinimais ir baigiant orkestro bei choristų balsų pagalba išgautu unikaliu kūrinių skambesiu, kuris klausytoją kviečia į kelionę iš nežinios į atgimimą ir savęs pažinimą. Pavadinimas ir „Saulėtekio mišiose“ išreikštos mintys tinka šiam koncertui ir platesne prasme. Dvasinio atgimimo tematika yra aktuali ir pavasarį, gamtai atbundant iš žiemos miego, ir šv. Velykų laikotarpiui, kada krikščioniškas pasaulis švenčia Kristaus prisikėlimą bei žmonijos išganymą, ir net besiruošiant kitų metų Lietuvos nepriklausomybės 100-mečiui, turint omenyje tautos atgimimą XIX amžiaus pabaigoje–XX amžiaus pradžioje.

Visada stengiamės, kad metinio koncerto repertuarą jungtų tema, kuri, mūsų nuomone, yra aktuali to laiko šventei lietuvių visuomenei. Be to, jungianti idėja padeda klausytojui kūrinius išgirsti kitaip bei geriau ir giliau suprasti. Rinkdamiesi koncerto pavadinimą neretai į talką pasikviečiame mūsų bičiulius – Vyta Čuplinską, kuris taip pat paruošė koncerto vizualinę pristatymą, bei Liudą Landsbergį.

Kokiu repertuaru džiuginsite savo meno mylėtojus?

Kaip jau minėjau, norvegų kilmės kompozitoriaus Ola Gjeilo „Saulėtekio mišios“ yra vienas pagrindinių koncerto kūrinių, bet yra ir kita šio koncerto ašis – kūrinys chorui ir styginių instrumentų orkestrui, 1777 metais W. A. Mozarto parašytas „Mažosios mišios b-dur“ (Red. „Missa Brevis in B flat“). Įdomus faktas, jog abu kompozitoriai – Mozartas ir Gjeilo iš klausos groti ir kurti muziką pradėjo būdami vos penkerių, dar net nepažindami natų. „Mažosios mišios b-dur“ ir „Saulėtekio mišios“ parašytos gana jaunų talentų, kuriems nebuvo dar nė trisdešimtys.

Mozarto mišios atspindi jaunojo genijaus veržlumą, išsiskiria džiaugsminga, jaunatviška dvasia, šauniai derančia su saulėta koncerto tematika. Tad kūrinių solo partijas atliks jauni atlikėjai – čikagiečiams gerai pažįstama solistė Agnė Giedraitytė bei „Dainavos“ esami arba buvę choristai Daina Polikaitytė, Martynas Matutis ir Šarūnas Daugirdas. Manau, kad klausytojams šio XVIII amžiaus talento „Mažosios mišios b-dur“ bus maloni staigmena.

Darius Polikaitis: *Labai didžiuojusi „Dainavos“ choristais.*

Jono Kuprio nuotr.

Ar skambės lietuvių kompozitorių kūrinių?

Taip, be jau minėtų dviejų pasaulinio pripažinimo sulaukusių šedevrų koncerte skambės ir šiuolaikinių lietuvių kompozitorių kūrinių. Programą pradėsime Vytauto Miškinio nuostabiuoju „Oi, šala, šala“. V. Miškinio muzika yra dainuojama visame pasaulyje. Šis kūrinys piešia apšarmojusios, išsiilgusios pavasario gamtos peizažą. Taip pat pristatysime V. Augustino „Tėvynei giedu naują giesmę“ („Cantate Patriae Canticum Novum“), kurią kompozitorius parašė 2016 metų Lietuvos moksleivių dainų šventei. Kūrinių lotyniškas tekstas – iš Šv. Rašto Psalmių knygos. O pati muzika „skolinasi“ melodijas iš Lietuvos tautinės giesmės bei J. S. Bacho „Mišių h-moll“, „Et resurrexit“ dalies. Tautiška giesmė – modernios valstybės ir tautinės tradicijos simbolis, o „Et resurrexit“ – krikščionybės simbolis. Kompozitorius sąmoningai cituoja šiuos kūrinius, pabrėždamas psalmės tekstą: „Jeigu Viešpats nestato namų, veltui triūsia statytojai. Jeigu Viešpats nesaugo miesto, veltui budi sargyba“.

Džiugu paminėti, kad meno ansamblio „Dainava“ gretose buvo ir yra talentingų atlikėjų ir kompozitorių, kurių kūrinius ne kartą girdėjome koncertuose. Gal tokia galimybė Jūsų klausytojų laukia ir šį kartą?

Žinoma, ir tuo labai džiaugiamės. Tarp savo buvusių ir esamų narių yra puikių kompozitorių. Šiame koncerte atliksime buvusio choristo, dabar gyvenančio Los Angeles, kompozitoriaus Kęstučio Daugirdo dainą pagal J. Strielkūno eiles „Tavo vardą rašau“ ir mūsų choristo bei chormeisterio, tenoro Martyno Matučio vėliausią kūrinių styginiam orkestrui ir fortepijonui „Jo akyse“. Be choro koncerte taip pat dalyvaus 21 atlikėjo styginių instrumentų orkestras su koncertmeisterė Linda Veleckyte, o chorui akompanuos mūsų nuolatinė chormeisterė Lisa Kristina.

Jau ne kartą savo koncertams pasirenkate ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią Marquette Parke, kuo ši vieta žavi?

Pirmiausia, traukia šios šventovės nuostabi akustinė ir vizualinė erdvė. Šioje bažnyčioje koncertuoti yra didelis malonumas, nes aplinka įkvepia ir uždegia. Antra, ši šventovė yra nepaprastai svarbi Čikagos ir apylinkių lietuviams. Nors mūsų visuomenė yra išsisklaidžiusi po visą miestą ir priemiesčius, Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia mus suburia, ypač

reikšmingomis progomis. Jos architektūrinis grožis, o tuo pačiu ir istorinis palikimas suteikia orumo ir iškilmingumo. Todėl esame labai dėkingi šiai parapijai ir ypač jos klebonui kunigui Jauniui Kelpšui, kad taip mielai ir šiltai mus priima, leidžia mums naudotis šia šventove.

Koks ansamblio šių metų planas „minimum“ ir „maksimum“, kada dar bus galima jus išvysti Čikagoje šiais metais?

Kaip minėjau, praėjusieji veiklos metai meno ansamblui „Dainava“ buvo labai darbingi. Tad po šio koncerto netrukus lauks užsitarnauta vasaros pertrauka (juokiasi). O 2018 metais mūsų laukia ištis labai įdomūs projektai, skirti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 100-mečiui. Kaip tik šiuo metu šie projektai yra planuojami, tad būtų netikslinga daugiau apie tai kalbėti. Galiu tik pasakyti, jog grįšime į „Dainavai“ anksčiau įprastą žanrą – būtent muzikinį spektaklį, miuziklą, tačiau pristatytą kiek „kitaip“. Be to, 2018 metų liepos pradžioje Lietuvoje vyks Pasaulio lietuvių dainų šventė, kurioje, be abejo, dalyvaus ir dainaviečiai.

Pastaraisiais metais choras išaugo į stiprią 60–70 narių grupę. Turime baigusių muzikos mokslus, tačiau mūsų dauguma yra dainininkai mėgėjai. Esame įvairaus amžiaus, profesijų ir „bangų“ (šypsosi), mus jungia meilė dainai, ypač lietuviškai. Bandome sukurti erdvę, kurioje kiekvienas choristas yra vertinamas, bet tuo pačiu ir kiekvienas turi aktyviai dalyvauti, prisidėti. Jaučiu, kad choras nuolat stiprėja. Gali būti, kad šio koncerto repertuaras yra pats sudėtingiausias, kurį kada nors esame atlikę mano vadovaujamu laikotarpiu. Paruošti repertuarą, kai klausytojas pastebi ne tiek jo „sudėtingumą“, kiek grožį, reikalauja nesuskaičiuojamo choristų laiko ir pasišventimo. Labai didžiuojusi „Dainavos“ choristais, kurie savo darbu ir gera nuotaika įveikia tokius iššūkius.

Dėkoju už pokalbį ir linkiu sėkmingo koncerto.

Belieka tik pridurti, kad bilietus galima įsigyti: PLC raštinėje, lietuviškose parapijose, kavinėse „Old Vilnius“, „Smilga“ bei pirkti internetinėje svetainėje – www.dainava.us.

Bilietų kaina: suaugusiems 25 dol. iš anksto, 30 dol. koncerto dieną, jaunimui iki 17-kos metų – 10 dol. (nerekomenduotina vaikams iki 9 metų).

Kalbėjosi Giedrė Vencius

AFRIKOS VAIKAI MOKYKLOSE AUKLĖJAMI RYKŠTE

MONIKA JUODEŠKAITĖ

Daugumos Afrikos valstybių edukacinė sistema nėra gerai išvystyta ir žemyn vaikams visaverčių galimybių nesuteikia. Nors Tanzanijos vyriausybė yra įsteigusi daug pradinių ir pagrindinių mokyklų, jų vadyba ir mokslo kokybė yra labai žemo lygio. Būtent dėl šios priežasties šalyje kasmet kuriasi vis daugiau privačių mokyklų, kurios garantuoja kokybiškesnį vaikų išsilavinimą bei mokslo dienomis suteikia gyvenamąjį plotą ir maitinimą. Deja, ši privačias mokyklas savo vaikus gali išleisti tik pasiturintys Afrikos gyventojai, nes jos brangiai kainuoja.

Valstybinės mokyklos

Tanzanijos švietimo sistemos struktūra skiriasi nuo mums įprastos. Vaikai šioje šalyje mokosi daugiau nei 13 metų. Tanzanijos edukacinė grandinė sudaryta iš trijų pagrindinių pakopų: ikimokyklinės grupės, pradinės mokyklos bei vidurinėsios mokyklos. Ikimokyklinėse grupėse mokosi 3-6 metų vaikai, o kurso trukmė siekia trejus metus. Šiose mokyklėlėse vaikai išmoksta pačių pagrindų, tokių kaip raidės, skaičiai ar dainos bei žaidimai, kurie skirti vaikų lavinimui. Pagrindinis šių mokyklų tikslas – vaikus supažindinti su tvarka bei pripratinti juos būti savarankiškais. Pačioje mokyklėlėje vaikai lankosi kiekvieną darbo dieną nuo 8 iki 11 valandos ryto. Lietuvoje ir Amerikoje panašių dalykų vaikai mokomi darželiuose, kurie Afrikoje nėra populiarūs. Didžiuosiuose miestuose yra įsteigta keletas privačių dienos centrų, kuriuose mažieji laiką leidžia nuo ryto iki vakaro, ten gauna maitinimą bei

perkeliami į viduriniąsias mokyklas. Pradinėse mokyklose vaikų yra labai daug. Vienoje klasėje dažniausiai mokosi apie 60-90, iš kurių tik keletas galiausiai turi galimybę tęsti vidurinį mokslą. Tikrai nedidelis procentas Tanzanijos moksleivių baigia viduriniąsias mokyklas, kurios čia padalintos į dvi pakopas. Pirmieji ketveri metai laikomi eilinio pažangumo periodu. Baigę keturias klases vidurinėje moksleiviai vėl turi laikyti valstybinius egzaminus, kurių vidurkis nulemia, kas toliau tęs mokslus. Geriausiai pasirodę mokiniai perkeltami į aukštesnio pažangumo pakopą, kuri trunka dvejus metus. Taip baigiama pagrindinė mokykla. Nors valstybinėse mokyklose mokslas nieko nekainuoja, kaip patys supratote, joje išlieka tik patys gambiausi. Šie apribojimai keliami dėl to, kad šalyje nepakanka mokyklų bei mokytojų, kurie galėtų perduoti savo žinias šalies jaunimui.

Dar vienas įdomus faktas apie Tanzanijos valstybines mokyklas – biudžeto paskirstymas ir sąnaudos. Nors iš valstybės lėšų švietimui skiriama gan didelė suma, ištis panauojama yra tik kiek daugiau nei pusė. Pavyzdžiui, 2008/2009 metais valstybės švietimui skyrė 128,5 milijonus šilingų, o panaudota buvo tik 85,1 milijonai. Kam panaudojama ar kur nukeliauja likę pinigai, nėra aišku. Toks lėšų nutekinimas yra dar viena priežastis, kuri riboja moksleivių skaičių vidurinėse mokyklose.

Universiteto diplomą Tanzanijoje galima įgyti per trejus metus. Nors aukštąjį mokslą teikiančių įstaigų šalyje netrūksta, jose dėstoma anglų kalba, todėl dauguma studentų susiduria su kalbos barjeru. Ne visi mokytojai, net ir vidurinėse mokyklose dėstantys

Priešmokyklinės grupės mokiniai.

rioje vaikams dėstau anglų kalbą, vos keletas mokytojų turi pagrindinių anglų kalbos žinių. Mokytojų kambaryje angliškai paklaususi, kaip sekasi, ar norėdama ko nors paprašyti ar paaiškinti, dažniausiai būnu nesuprasta ir retai sulaukiu atsakymo. Būtent tokie specialistai moko vaikus anglų kalbos.

Išmokyti užsienio kalbos yra ištis nelengva užduotis, o turint prastą mokytoją – beveik neįmanoma. Todėl neuostabu, jog penktokai, kuriems dė-

nalesnį ir įdomesnį pamokų dėstymą, bet į mokinių auklėjimą, kuris čia remiamas fizinių bausmių pagrindu.

Mokyklose toleruojamas fizinis smurtas

Vos atvykusią į Tanzaniją mane labiausiai nuliūdino šalies edukacinė sistema ir tvarka valstybinėse mokyklose. Negana to, kad mokytojų kvalifikaciniai sugebėjimai yra menki mokyti gabius vaikus, jie dar naudoja fizines bausmes. Mokiniui nusižengus ar netgi nesupratus dėstomos pamokos, mokytojas jį drausmina rykšte. Taip, supratote teisingai, Afrikoje mokytojai vis dar naudoja rykštę, ir tokia bausmė yra naudojama dažnai. Mokiniai dažniausiai mušami per pirštus, nugarą bei sėdynę. Nusižengus didesnei mokinių grupei, mokytojai dažnai vaikus sukviečia į mokytojų kambarį, juos ten suguldo ant žemės ir liepia gulėti tam tikrą laiką, kol jie vaikams atskaito moralą. Deja, moralu viskas nesibaigia, jie gauna ir bent kelis rykštės kirčius, o mokytojai vaikus vadoja kur papuola. Vargšai mokiniai iš mokytojų kambario išeina drebėdami bei braukdami ašaras. Netgi pamokų metu, jei mokiniai nesupranta tam tikrų taisyklių ar daro klaidų atsakydami, pamiršta namie sąsiuvinius ar triukšmauja, mokytoja juos auklėja rykšte. Mano mokykloje yra tik viena mokytoja, kuri vaikų nemuša ir baudžia kitokiomis fizinėmis bausmėmis. Jos auklėjami vaikai nusikaltę bėga ralais aplink mokyklą, ilgą laiką stovi nepatogioje pozicijoje, plauna indus ar valo klases.

Tačiau mokiniams net ir nenusi-kaltus reikia atlikti visus mokyklos ruošos darbus. Ne valytojai ar ūkvedžiai čia valo ir tvarko klases bei mo-

Valstybinėse mokyklose klasės perpildytos.

laiką pietų miegui. Tačiau tokios privataus darželio principo įstaigos yra labai brangios, ypač atsižvelgiant į Tanzanijos gyventojų gyvenimo lygį. Šių dienos centrų kaina prasideda nuo 1000 ir kartais siekia daugiau nei 2000 dolerių per metus.

Tanzanijoje pradinės mokyklos kursas trunka net septynerius metus. Tik po septintosios klasės valstybinių egzaminų geriausiai pasirodę mokiniai

anglų kalbą, pakenčiamai ją moka, todėl ir vaikai anglų kalbos gerai neišmokomi. Nemokėdami anglų kalbos universitete studentai susiduria su dideliais keblumais, kurie laikui bėgant pavirsta žinių spragomis, trukdančiomis baigti universitetą ir sumažinančiomis specialistų profesionalumą. Tai pabrėžiu todėl, kad pati susidūriau su akivaizdžiu mokytojų kvalifikacijos stygiu. Pradinėje mokykloje, ku-

Monikos Juodeškaitės nuotraukos

tau anglų kalbą, retai supranta, ką jiems noriu pasakyti. Laimei progresą po dviejų mėnesių ištis jaučiu. Vis daugiau ir daugiau vaikų ima suprasti naujas mano pamokų temas, o už testus gauna vis geresnį pažymį. Tuo tarpu klasės mokytoja, kaip ir kiti likusieji jos kolegos, nesinaudoja mano pagalba, nesistengia tobulinti savo mokymų kalbos žinių. Dauguma mokytojų Tanzanijoje susitelkia ne į profesio-

Fizinės bausmės valstybinėse mokyklose vis dar realybė.

kyklos lauko teritoriją, o patys mokiniai. Mokiniai į mokyklą turi ateiti anksčiau, kad spėtų išplauti klasės grindis, nuvalyti dulkes nuo stalų bei palieti lauko gėles. Valstybinių mokyklų mokytojai nesugeba susitvarkyti net mokytojų kambario, čia jiems sėdint aplink pluša mokiniai. Taip pat šiose mokyklose retai pamatysite mokytoją, nešantį krūvą sąsiuvinį ar valantį lentą, visus šiuos darbus už juos atlieka vaikai.

Labai liūdna teigti, tačiau Afrikos valstybinėse mokyklose mokiniai ištis primena mokytojų vergus. Jie

vienas mokytojas, nes aš dažnai ginu vaikus ir prieštarauju dėl žiauraus elgesio su jais. Vos atvykusią į mokyklą mokytojai mane vaišindavo arbata ir būdavo malonūs, dabar jie retai pirmi su manimi pasisveikina. Tačiau liūdniausia tai, jog visos mano pastangos bandyti keisti jų požiūrį į vaikus ir edukaciją, nueina veltui. Mokytojai iš mano humaniškų paskatų juokiasi tiesiai į akis ir bando mane įtikinti, jog be bausmių vaikų neišmoks. Afrikos mokytojai įsitikinę, jei vaikų nemušė, jie nieko neišmoks. O iš tiesų patiriantys smurtą vaikai nieko neiš-

sisavino praeitą kursą. Kiekviena pamoka valstybėse mokyklose yra vedama griežtai pagal reglamentą, ir jeigu per savaitę mokiniai nespėjo perprasti naujos temos, mokytojai priversti laikytis valstybės nurodyto tvarkaraščio ir judėti pirmyn. Taip mokinių žiniuose lieka didelės spragos, trukdančios tobulėti. Didelis vaikų skaičius klasėse taip pat neprisideda prie pažangos. Vienam mokytojui dirbti su šimtu vaikų yra neįmanoma užduotis, kurios atlikti negalėtų net pats geriausias pasaulio mokytojas.

Valstybinėse mokyklose griežtos taisyklės taikomos ir vaikų išvaizdai. Kiekviena valstybinė mokykla turi griežtus aprangos reikalavimus. Visi mokiniai turi dėvėti vienodas uniformas – baltus marškinius, Tanzanijos tautinės vėliavos spalvų megztukus bei vyšninės spalvos kelnes arba sijonus. Ne tik mokinių apranga, bet ir išvaizda Tanzanijoje turi būti vienoda. Visi mokiniai plaukus turi kirpti labai trumpai. Nesvarbu, ar mergaitės, ar berniukai, visų plaukai yra vienodo ilgio, tiksliau pasakius – jų nėra. Mergaitės mokykloje negali nešioti jokių papuošalų, naudoti makiažo ar lakuoti nagų, todėl jos nuo berniukų skiriasi tik sijonukais. Vyriausybės tikslas – visus mokinius išlaikyti tame pačiame visuomenės sluoksnyje, kad visi vaikai jaustųsi lygūs. Mano nuomone, mergaitėms turėtų būti leista auginti plaukus, kas yra toleruojama privačiose švietimo įstaigose.

Būtent dėl šių Tanzanijos valstybinio švietimo spragų net ir vargingai gyvenančios šeimos stengiasi sutaupyti lėšų, kurios padėtų jų vaikus išleisti į privačias mokyklas, taip garantuojant šviesesnę jų ateitį.

Privačios mokyklos

Daugelio išsilavinusių Afrikos tėvų tikslas yra savo atžalas išleisti į privačias mokyklas. Būtent valstybei nepriklausančiose mokyklose vaikams suteikiamas aukštesnio lygio išsimokslinimas, o mokytojai dirba vaikų labai.

Tanzanijoje privačios mokyklos pradėjo vystytis 1990 metais. Nors tokių mokyklų ir mokinių sparčiai daugėja, privataus švietimo sektoriaus dalis šalyje vis dar menka. Dauguma mokytojų, dirbančių privačiose mokyklose, yra baigę magistro studijas, tačiau darbo vietos šis diplomas negarantuoja. Šalyje egzistuoja dviejų tipų privačios švietimo įstaigos – savaitinės bei dieninės mokyklos. Populiareesnės yra savaitinės mokyklos, kuriose vaikai gyvena ir mokosi visą savaitę ir tik savaitgaliais aplanko savo šeimas. Šiose mokyklose egzistuoja griežtos taisyklės, kurios moksleiviams garantuoja geresnes sąlygas mokytis. Dieninės mokyklos dažniausiai yra pradinės. Vaikai jas lanko kiekvieną darbo dieną, nuo ryto 8-os iki popietės 4-os valandos, o likusią dienos dalį gali praleisti namuose.

Nukelta į 9 psl.

Vaikams patinka jų uniformos.

mokytojams tarnauja kaip valytojai bei pasiuntinukai. Mokytojams pavalgius ar išgėrus arbatos, šaukiami mokiniai, kurie išplauna indus. Mokytojui užsimančius ko nors iš parduotuvės ar pamiršus kažką namuose, taip pat siunčiami vaikai. Mokytojų mylimi yra tik jų pačių vaikai, kurie auga mokyklos teritorijoje. Kiekvienas valstybinės mokyklos mokytojas turi teisę gyventi mažuose nameliuose, pastatytuose prie pat mokyklų. Dauguma mokytojų su šeimomis ten ir gyvena. Būti mokytoju šalyje ištis yra prestižas. Mokytojai šalyje yra gerbiami, o iš vyriausybės gauna didelių privilegijų. Tačiau ir įdarbinant mokytojus matomos didelės spragos. Nors valstybinėse šalies mokyklose akivaizdžiai trūksta mokytojų, jaunuoliai, turintys mokytojo išsilavinimą, darbo pasiūlymo laukia daugiau nei kelerius metus. Tuo tarpu mokyklose vienas mokytojas dėsto net keletą dalykų skirtingų klasių mokiniams.

Mano protas ir širdis niekuomet nesupras tokios švietimo sistemos, kurioje naudojama rykštė ir apskritai neegzistuoja jokios vaikų teisės. Jei atvirai – manęs mokykloje nemėgsta nė

moksta, ir tai puikiai atspindi jų pažymiai. Pamokoje vaikų ko nors paklausus, nepakyla nė viena ranka. Mano nuomone, mokiniai bijo atsakinti, nes žino, jog suklydę bus mušami. Manau, ir mes tylėtume, norėdami išvengti rykštės.

Nors ir žinau, jog šiuos vaikus mokyti trumpai, stengiuosi juos paskatinti būti drąsesnius, o mokytojus mokau bausmių alternatyvos. Vaikams atsakius teisingai ar gavus gerą pažymį už testą, juos pagiriu visos klasės akivaizdoje ir padovanoju smulkių dovanėlių, pvz., saldinių, pieštukų ar žaisliukų. Vos po keleto savaičių tokio mokymo geriau besimokančiųjų padvigubėjo. Net jų mokytoja, pamačiusi teigiamus rezultatus, dabar pati stengiasi skatinti tobulėjančius mokinius, tačiau vis dar baudžia prastai besimokančius. Laimei prie manęs smurto prieš vaikus ji nebenaudoja, todėl mokiniai gali atsipalaiduoti ir susikaupti ties dėstoma tema.

Didžiausia problema yra tai, jog patys mokytojai valstybinėse mokyklose nėra suinteresuoti vaikų naudai. Mokytojams mokamos tokios pačios algos, neatsižvelgiant į tai, kaip mokiniai

Susirinkimas prie valstybinės mokyklos.

Geraširdžiai „Draugo“ skaitytojai,

Pasiryzkite žygdarbiui, kuris Afrikos vaikams atvers stebuklingus žinių ir mokslo vartus. Tapkite mokinių rėmėjais ir padėkite jiems įgyti kvalifikuotą išsilavinimą.

Jūsų dosnumas ir meilė šiems vaikams garantuos tai, kas gyvenime svarbiausia – galimybę tobulėti.

Afrikos valstybinėse mokyklose vaikai neturi vadovėlių, klasės perpildytos, vaikus moko menkai išprusę mokytojai. Liūdniausia tai, jog pastarųjų tikslas – ne vaikų švietimas, o jų auklėjimas rykšte. Šiose mokyklose apstu gabių ir talentingų vaikų, kuriems reikalinga mūsų pagalba.

Privačiose mokyklose vaikams suteikiamos nepalyginamai geresnės sąlygos tobulėti, augti ir semtis mokslo žinių. Bet dėl menkų išteklių tik reta afrikiečių šeima išgali savo vaikus išleisti į privačias mokyklas. Padėdami šiems vaikams užtikrinsime ne tik jų mokslą, bet ir pilnavertę mitybą, kuri daugelyje afrikiečių šeimų yra skaudi problema. Atminkite, jog net ir menka metinė auka yra be galo reikšminga, todėl nelikite abejingi.

Tapę mokinuko rėmėju galėsite su juo bendrauti virtualioje erdvėje, sekti jo mokyklinę veiklą bei susirašinėti laiškais. Tapkite šių vaikų antrąja šeima, suteikiančia galimybę tobulėti ir siekti mokslo aukštumų.

Vieno gabaus ir talentingo vaiko mokslai privačioje, dieninėje mokykloje metams kainuoja apie 500 dolerių. Savaitinės mokyklos kaina prasideda nuo 700 dolerių metinio mokesčio. Pradinė mokykla Afrikoje trunka septynerius metus, todėl vaikams reikalinga ilgalaikė pagalba.

Atminkite, jog tik duodami mes galime gauti daugiau nei turime, o Afrikos vaikams mūsų pagalba ir meilė suteiks viltį, pakeisiančią jų gyvenimus amžiams.

Norintiems padėti daugiau informacijos suteiksiu **el. paštu: juodeskaitemo-nika@gmail.com**.

Rinkimai į LF tarybą ir Kontrolės komitetą (I)

2017 m. gegužės 6 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 St., Le-mont, IL 60439 įvyks 54-asis metinis Lietuvių Fondo (LF) narių suvažiavimas. Suvažiavimo metu vyks rinkimai į LF tarybą ir į LF Kontrolės komitetą. Į LF tarybą trejų metų kadencijai bus išrinkti 5, į Kontrolės komitetą vienerių metų kadencijai – 3 nariai. Papildomi kandidatai į LF tarybą ir Kontrolės komitetą galės būti siūdomi ir LF narių metinio suvažiavimo metu. Suvažiavime pasiūlyti kandidatai turės pristatyti trumpą savo biografiją ir atsakyti į pateiktus klausimus.

Siūlome susipažinti su kandidatais į LF tarybą ir į LF Kontrolės komitetą.

Kandidatai į Lietuvių Fondo tarybą

Tauras Bublys

Į LF įstojau 2005 metais. Gimiau ir augau Cleveland, Ohio valstijoje. Nuo vaikystės dalyvavau įvairių lietuviškų organizacijų veikloje. Jau dvidešimt penkeri metai gyvenu Čikagoje, kur turiu savo komercinės fotografijos verslą.

Aktyviai dalyvauju LF Pelno skirstymo komiteto Stipendijų paskirstymo darbe. Nuo 2010 metų esu šio paskirstymo pirmininkas. 2016 metais, išnagrinėję 112 prašymų, 82 studentams stipendijoms skyrėme 198,100 dol.

Esu įsitikinęs, kad LF yra vienas svarbiausių finansinių šaltinių, leidžiantis nenutrūkti ir sėkmingai klestėti JAV LB veiklai. Kandidatuodamas į LF tarybą, norėčiau dar daugiau prisidėti prie LF veiklos ir jo klestėjimo.

Milda Davis

Į LF įstojau 2015 metais. Tapau LF valdybos nare ir gerai susipažinau su Fondo veikla. Manau, kad labai svarbu prisidėti prie LF veiklos, nes Fondo paramos dėka galime lengviau puoselėti lietuvių išeivijoje ir dalintis meile Lietuvai su ateinančiomis kartomis. Turiu didelę profesinę patirtį – jau 13 metų dirbu vienoje didžiausių

JAV transporto kompanijų „Schneider“. Per tuos metus kompanijoje ėjau įvairias pareigas. Šiuo metu esu operacijų vadovė. Esu atsakinga už pelno ir nuostolių ataskaitą, darbo procesų įgyvendinimą ir jų sklandžią eigą, taip pat glaudų bendravimą su klientais ir kitais kompanijos skyriais. Šią profesinę patirtį tikiuosi panaudoti dirbdama LF. Noriu aktyviai dalyvauti Fondo veikloje, todėl kandidatuoju į LF tarybą. Esu dviejų berniukų mama ir aktyvi lietuviškos visuomenės narė. Jaučiu pareigą prisidėti prie LF veiklos, kad ne tik mano vaikai, bet ir ateinančios kartos džiaugtųsi ir puoselėtų lietuvišką kultūrą.

John Howes

LF nariu tapau neseniai – 2016 m. rugsėjo 13 d. LF narė yra mano mama, nariais buvo ir mano seneliai. Dirbu patarėju Kompiuterių ir ryšių pramonės asociacijoje (Computer & Communications Industry Association – CCIA), kur daugiausia dėmesio skiriu telekomunikacijų, internetinio valdymo ir žiniasklaidos politikos klausimams. Taip pat ne kartą esu talkinęs telkiant lėšas vietinės reikšmės, valstybinio ir federalinio lygio politinių kampanijų metu.

University of Washington Teisės kolegijoje 2015 metais įgijau teisės mokslų daktaro laipsnį. Besimokydamas Teisės kolegijoje, 2 kartus gavau LF stipendiją.

Esu Maryland valstijos advokatūros ir Federalinės ryšių advokatūros narys. Taip pat esu baigęs Fordham University (Bronx, NY), kur studijavau politikos mokslus ir ispanų kalbą bei literatūrą.

Nuo vaikystės aktyviai dalyvauju JAV LB veikloje, nuo 2003 m. šoku lietuvių tautinių šokių grupėje „Malūnas“, o nuo 2011-ųjų esu Tautinių šo-

kių instituto narys. Buvau XV Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventės, vykusios Baltimore, MD, lėšų telkimo vadovu. Šiuo metu esu JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas specialioms projektams. Tikiu, kad aš – jaunosios kartos atstovas – galiu savo žiniomis ir gebėjimais prisidėti prie tolimesnio LF klestėjimo.

Juozas Kapačinskas

LF narys esu nuo 1962 metų, tai gi nuo pat LF įsikūrimo. Į LF narių eiles mane įrašė mano tėvai. Vėliau žmona bei mūsų trys vaikai tapo LF nariais.

1988 metais baigiau Northwestern University, įsigijau MBA laipsnį. Baigęs mokslus, dirbau keliose kompanijose. Kartu su žmona Dana turim kepyklos verslą: „Racine Bakery“ (32 metus) ir nuo 1991 metų – „Bake For Me!“ Šešerius metus buvau Pasaulio lietuvių centro (PLC) tarybos narys bei Lietuvių Montessori draugijos išdininkas ir pirmininkas. Jau daug metų dirbu su Lietuvių skautų sąjungos jaunimu.

Dalyvaudamas įvairiose lietuviškose organizacijose sutikau ir pažinau daug nuostabių lietuvių. Mūsų lietuviška veikla yra svarbi, verta dėmesio ir reikalaujanti finansinės paramos. LF yra patikimas ir tvirtas paramos šaltinis, padedantis lietuviškoms organizacijoms tęsti savo veiklą. Šiais metais LF taryboje baigiasi mano ant-3-ųjų metų kadencija. Su malonumu noriu ir toliau prisidėti prie svarbių LF darbų. Manau, kad mano įgyta patirtis padės įgyvendinti praktiškus ir teisingus sprendimus LF labui.

Gintaras Vaišnyš

Augdamas apie LF girdėjau iš tėvų ir senelių, o šios organizacijos nariu tapau 2012-aisiais. 2016 metais, vienam nariui pasitraukus iš LF tarybos, sutikau baigti jo pradėtą kadenciją.

Esu įsteigęs medicinos prietaisų

kompaniją, kuri savo gaminiais prekiauja daugiau nei 40 pasaulio šalių. Būdamas kompanijos vadovu įgijau patyrimo visose verslo vystymo srityse. Taip pat esu penkių kompanijų direktorių tarybos narys, todėl galiu stebėti skirtingų organizacijų vadovavimo plusus ir minusus. Šis patyrimas, tikiuosi, galėtų būti naudingas Fondui.

Būdamas moksleiviu daug metų stovyklavau Neringos stovykloje, vėliau dirbau vadovu, o dar vėliau organizavau ir vedžiau sėkmingus lėšų telkimo vakus stovyklai paremti. Apie verslo steigimą ir vystymą esu kalbėjęs susitikime „Globalios Lietuvos lyderiai“ Vilniuje ir kitoms grupėms Lietuvoje. Šiuo metu verslo vystymo reikalais bendrauju su žmonėmis Lietuvoje.

LF yra esminis lietuvių veiklos Amerikoje paramos šaltinis, palaikantis mūsų mokyklas, padedantis mūsų jaunimui tiesiogiai užmegzti ir puoselėti ryšius su Lietuva ir kitais būdais palaikantis mūsų kultūrą. Tokio pobūdžio darbai man atrodo labai prasmingi.

Dalius F. Vasys

Į LF įstojau daugiau nei prieš dvidešimt metų. Daugiau kaip trisdešimt penkerius metų dirbu verslo reikalų advokatu. Per šį laikotarpį sukaupiau didelę patirtį įvairiais teisiniais, finansiniais ir verslo klausimais. Manau, kad ši didžiulė patirtis leis man patarti LF teisiniais ir kitais klausimais. Taip pat galėsiu toliau prisidėti prie Įstatų komiteto darbo. Tikiuosi, kad mano ilgametė patirtis įvairiais finansiniais ir verslo klausimais bus naudinga LF.

Į lietuvišką veiklą įsijungiau būdamas labai jaunas. Joje aktyviai dalyvauju iki dabar. Daug metų buvau skautas ir ateitininkas. Baigiau lietuvišką šeštadieninę mokyklą. Buvau išrinktas atstovu į Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą. Esu buvęs LF Pelno skirstymo komiteto nariu ir Kontrolės komiteto nariu. Šiuo metu esu LF tarybos narys ir Įstatų komiteto pirmininkas.

Aš noriu toliau dirbti LF labui. Būdamas LF tarybos nariu, aš gerai susipažinau su Fondo veikla. Tikiu, kad galėsiu padėti LF įgyvendinti savo tikslus. LF veikla ir parama yra labai svarbi lietuvių visuomenei.

LF info

Bus daugiau

Rašytojo K. Jasiukaičio 135-osioms gimimo metinėms

Kostantinas Jasiukaitis tapo Antano Žmuidzinavičiaus paveikslo „Per kiaurą naktį“ (1906 m.) herojumi.

AUKSĖ MOTTO

Balandžio 16 d. sukako 135-eri metai, kai gimė rašytojas, mano senelis Konstantinas Jasiukaitis. Birželio 3 d. Jasiukaičių sodyboje (Panevėžys, Lietuva) vyks 135-ųjų metų minėjimas. Name yra įrengtas personalinis muziejus. Kreipiuosi į lietuvių Amerikoje: gal turite išlikusių straipsnių, knygų, atsiminimų, kuriuos parašė Konstantinas Jasiukaitis? Būsiu labai dėkinga, jei parašysite žinutę el. paštu: molt@optonline.net

Mano senelis rašytojas buvo labai įdomi asmenybė, kalbėjo septyniomis kalbomis, daug keliavo ir yra parašęs daug straipsnių įvairiomis kalbomis. Renku medžiagą, knygas, straipsnius jo muziejui. Jis yra gyvenęs Amerikoje, rašė straipsnius ir feljetonus į laikraščius, taip pat dramas. Jo drama „Alkani žmonės“ buvo pastatyta Čikagoje, o Brooklyne – „Kaminkrėtys ir malūnininkas“ bei „Šienapjūtė“ (1913 m.) – Miko Petrausko operetės pagal K. Jasiukaičio libretą.

Kaip rašoma „Wikipedijoje“, Konstantinas Jasiukaitis (slapyvardžiai: Artojo Vaikas, Laidokas, K. Pamūšis, Papartis, Jonas Užgiritis, P. Būtėnas, K. Janonis ir kt.) 1882 m. balandžio 16 d. gimė Laboruose, Pakruojo rajonas, mirė 1941 m. rugpjūčio 4 d. Utenoje. Buvo knygnešys, spaudos darbuotojas, revoliucinis veikėjas, rašytojas. Mokėsi Mintaujos gimnazijoje, nuo 1900 m. gyveno Šiauliuose, bendradarbiavo laikraščiuose „Ūkininkas“, „Varpas“, „Vilniaus žinios“, „Lietuvos ūkininkas“, „Darbininkų balsas“, „Skardas“, „Žarija“, rašė dramas, feljetonus, pamfletus. Nuo 1902 m. – Lietuvos socialdemokratų partijos narys, 1905–1907 m. įvykių dalyvis, 1905–1906 m. – „Naujosios gadynės“ redaktorius. 1906 m. dirbo laikraščio „Vilniaus žinios“ redakcijoje. 1906 m. rugsėjo 18 d. areštuotas, kalintas. 1907–1912 m. gyveno Šveicarijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Italijoje, epizodiškai studijavo Fribourgo, Briuselio universitetuose, bendravo su rusų socialdemokratais. Gyvendamas Capri saloje bendravo su Maksimu Gorkiu. Prasiėjęs Pirmajam pasauliniam karui, 1915–1917 m., tarnavo Rusijos imperijos kariuomenėje. 1918 m. grįžęs į Lie-

tuvą nuo visuomeninės veiklos nutolo. 1922–1940 m. buvo Panevėžio ligonių kasos direktorius, 1924–1926 m. redagavo laikraštį „Panevėžio balsas“.

1900–1906 m. savo kūrybą – apsakymus, feljetonus, literatūros kritikos straipsnius daugiausia spausdino žurnaluose „Ūkininkas“, „Varpas“, savaitraščiuose „Rygos naujienos“, „Žarija“. Apsakymuose smerkė socialinę nelygybę; jam būdinga didaktika, yra natūralizmo bruožų. Pjesėje „Alkani žmonės“ pavaizdavo 1905–1907 m. revoliucijos įvykius. Parašė atsiminimų („Sodžiaus mokykla“, „Mintaujos laikai“, „Šiauliuose“, „Panevė-

Rašytojas Kostantinas Jasiukaitis

žys ir Šiauliai“, išsp. 1959 m.), 1914 m. – libretą M. Petrausko operetei „Šienapjūtė“.

Senelio Konstantino Jasiukaičio likimas buvo savotiškas: 1906-ųjų rudėnį pasėdėjęs Vilniaus kalėjime (už pacifistinį „Kareivio pasakojimą“), 1907–1912-aisiais po Europą pasiblaškęs; pakariavęs; paskui apsiraminęs, iš revoliucingo socialdemokrato tarnautoju (ligonių kasos direktorium) tapęs; galų gale ant pašto ženkle įamžintas – simboliu personažu virtęs.

Būčiau dėkinga sulaukusi Amerikoje išlikusių žinių ir literatūros apie mano senelį Konstantiną Jasiukaitį.

Auksė Motto – Rašytojo Konstantino Jasiukaičio anūkė.

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

IŠNUOMOJA

Priimtume gyventi vyresnio amžiaus žmogų Lemont, IL savo namuose, lietuviškoje aplinkoje.
Tel. 708-981-6146

Villa Park (tarp Lombard ir Elmhurst) nuosavo namo pusrūsyje išnuomojamas nedidelis butas. Tel. pasiteirauti **630-205-5489**

SKAUSMO GYDymas

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDymo SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Skaitykite
„Draugą“ greičiau!
www.draugas.org

AFRIKOS VAIKAI MOKYKLOSE AUKLĖJAMI RYKŠTE

Atkelta iš 7 psl.

Vienas iš nepatogumų, siejamų su dieninėmis mokyklomis, yra nemėgi atstumi iki jų. Kadangi privačių mokyklų šalyje nėra tiek daug, kiek valstybinių, jos dažniausiai kuriamos didesniuose miestuose ar miesteliuose, todėl kaimo vaikams jas pasiekti yra sudėtinga. Siekiant spręsti susisiekimo problemą, dauguma privačių dieninių mokyklų išgyja mokyklinius autobusus, kuriais toliau nuo mokyklų gyvenantys vaikai yra vežiojami. Dieninės mokyklos taip pat kainuoja mažiau nei savaitinės, todėl dauguma tėvų renkasi būtent jas.

Privačiose mokyklose besimokančiųjų mokinių dalis nėra didelė. Vienoje klasėje dažniausiai mokosi nuo 10 iki 20 vaikų, ir tai mokytojams sudaro palankias sąlygas visiems vaikams skirti daugiau laiko ir dėmesio. Pagrindinė priežastis, dėl kurios į privačias mokyklas susirenka mažiau mokinių, yra kaina. Lankyti nevalstybines mokyklas vaikui gali kainuoti nuo 400 iki 3000 ir daugiau dolerių per metus. O Tanzanija pagal gyventojų pajamas yra viena skurdžiausių valstybių pasaulyje. Tėvams ištis sunku sukaupti tiek daug pinigų, todėl dauguma jų savo vaikų į šias mokyklas leisti neišgali.

Privačiame švietimo sektoriuje veikia ir anglų kalba grįstos mokyklos, kuriose visi pamokoms naudojami vadovėliai yra parašyti anglų kalba, o mokytojai dalykus dėsto angliškai. Kad vaikai viską suprastų, dauguma dalykų yra paaiškinama ir gimtąja kalba. Šių mokyklų mokiniai pasižymi puikomis anglų kalbos žiniomis.

Edukacijos lygis valstybinėse ir

privačiojo sektoriaus mokyklose yra nepalyginamas. Pati savanoriaudama abiejose mokyklose jaučiu didelį mokinių pažangumo skirtumą. Nors valstybinėje mokykloje dirbu su penktokais, privačios mokyklos ketvirtos klasės mokiniai yra kur kas labiau pažengę ir mokydamiesi anglų kalbos, ir kitų dalykų. Taip pat į privačių mokyklų tvarkaraščius įtrauktos įvairesnės pamokos, tokios kaip tikyba, dailė bei sportas, kurios ugdo vaikų kūrybingumą, pasąmonę bei propaguoja sveikatingumą. Tokio pobūdžio pamokos valstybinėse mokyklose netoleruojamos. Remdamasi šiais faktais drįstu teigti, jog privačios mokyklos Tanzanijoje visapusiškai pranoksta valstybines.

Mokinių atostogos

Dar vienas mane sudominęs dalykas yra neįprastas šalies mokinių atostogų tvarkaraštis. Tanzanijoje privačiojo ir valstybinio sektoriaus mokyklų atostogos skelbiamos tuo pačiu metu, tačiau jų išdėstymas smarkiai skiriasi nuo mums įprasto tvarkaraščio. Mokslo metai čia prasideda antrąjį sausio savaitę, o pirmosios vaikų atostogos būna skirtos Velykoms. Pavasario atostogos čia trunka dvi su puse savaitės. Tuo tarpu vasaros atostogos yra labai trumpos – vos penkios savaitės. Vasaros atostogos prasideda liepos mėnesį, o baigiasi rugpjūčio viduryje. Tačiau trumpas vasaros atostogas kompensuoja papildoma pertrauka spalio mėnesį. Rudens atostogos šalies mokyklose trunka tris savaites. Žiemos, čia vadinamos kalėdinės, atostogos sutampa su mums įprastomis. Vaikai šventėms paleidžiami trims savaitėms.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Neberodys rusiškų televizijos laidų

Vilnius (BNS) – Teismas įpareigojo Latvijoje registruotą bendrovę „Baltijas Mediju Alliance“ (BMA) nutraukti neteisėtus rusiškų televizijos programų transliacijas internetiniame tinklalapyje tvdom.tv.

Skundą dėl bendrovės veiklos Vilniaus apygardos administraciniam teismui teikė Lietuvos radijo ir televizijos komisija (LRTK), konstatavusi, kad Lietuvos vartotojams skirtos paslaugos šiame tinklalapyje teikiamos nesilaikant Lietuvos įstatymų, nes bendrovė nėra pateikusi pranešimo LRTK apie vykdomą veiklą.

Radijo ir televizijos komisijos pirmininkas Edmundas Vaitekūnas sakė, kad tai yra pirmas toks teismo sprendimas Lietuvoje, įpareigojantis internetu televizijos retransliavimo paslaugas teikiančią įmonę nutraukti neteisėtą veiklą.

Komisija teigia ne kartą išpėjusi BMA apie tokią prievolę, tačiau bendrovė pateikė argumentus, jog yra registruota Latvijoje, todėl taikoma ne

Lietuvos jurisdikcija, o Europos Sąjungos teisė.

Vilniaus apygardos administracinis teismas konstatavo, kad BMA ir jos valdomas tinklalapis tvdom.tv yra retransliuotojas, teikiantis paslaugas internetu Lietuvos vartotojams, todėl komisijos reikalavimai pateikti pranešimą apie nelicencijuojamos televizijos programų platinimą buvo pagrįsti, kaip ir komisijos sprendimas kreiptis į teismą dėl tinklalapio veiklos nutraukimo. Sprendimas dar gali būti skundžiamas per 14 dienų.

Tinklalapis tvdom.tv šiuo metu pasiekiamas internete. Informacija pateikiama lietuvių kalba, čia galima žiūrėti rusiškas televizijos programas „NTV mir Lithuania“, „Ren TV Lietuva“, „PBK Lietuva“, „Karusel“, „Dom Kino“.

Radijo ir televizijos komisija po Rusijos įvykdytos Krymo aneksijos iki šiol buvo apribojusi penkių rusiškų kanalų transliaciją, įskaitant BMA valdomus kanalus.

Kas buvo palaidoti Gedimino kalne?

Vilnius (BNS) – Vilniuje, Gedimino kalno aikštelėje, rastus palaikus tiriantys mokslininkai nustatė mirusiųjų amžių. Vilniaus universiteto antropologų teigimu, sausio mėnesį rastoje kapavietėje palaidoti 18–25 metų vyrai.

Istorikai renka duomenis, kurie leistų patvirtinti arba paneigti hipotezę, jog tai galėjo būti 1863–1864 metų sukilimo dalyvių palaikai.

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto profesorius Rimantas Jančauskas informavo, kad ant dviejų kūnų užfiksuoti kaukolės ylinių ataugų ir poliežuvinio kaulo lūžimai, dėl kitų dviejų objektyvių požymių mirties priežastčiai nustatyti nerasta. Mirusieji buvo nuo 1 metro 55 centimetrų iki 1 metro 70 centimetrų ūgio.

Ant Gedimino kalno aikštelės buvo rasti keturių asmenų palaikai, datuojami XIX amžiaus antrąja puse, iškelta versija, kad ten gali būti palaidoti sukilėlių vadai. Jie palaidoti be karsčių, apipilti kalkėmis.

Sukilimo vadovai Konstantinas Kalinauskas ir Zigmantas Sierakauskas Vilniaus Lukiškių aikštėje buvo pakarti būdami atitinkamai 26 ir 37 metų amžiaus.

1863–1864 metų sukilėliai, kovoje prieš Rusijos caro valdžią, siekė atkurti buvusią Lenkijos ir Lietuvos valstybę, kuri buvo aneksuota 1795 metais. Buvusios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teritorijoje sukilimo pradžia atsišaukimais lenkų ir lietuvių

Mokslininkai jau nustatė palaikų, rastų Gedimino kalno nuošliaužoje, amžių. 15 min.lt

kalbomis paskelbta 1863 metų vasario 1-ąją.

Buvęs Rusijos armijos generalinio štabo kapitonas Z. Sierakauskas pavasarį buvo paskirtas vyriausiuoju Lietuvos sukilėlių karo vadu. Gegužės pradžioje jo kariuomenė sumušta prie Biržų, pats vadas sužeistas pateko į nelaisvę ir netrukus viešai pakartas Vilniuje.

1863 metų pabaigoje į sukilimo slopintojų rankas pakliuvo ir kiti sukilėlių vadai – Antanas Mackevičius ir K. Kalinauskas, jie abu taip pat pakarti viešai. Iš viso Lukiškių aikštėje mirties bausmė pakariant arba sušaudant įvykdyta 21 sukilimo dalyviui.

Per sukilimą mūsų šalyje buvusios LDK teritorijoje žuvo per 6 tūkst. sukilėlių, į katorgą ir tremtį išsiųsta 25 tūkst. žmonių. Po sukilimo Rusijos imperija Lietuvoje ėmėsi rusinimo politikos – buvo uždarytos lietuviškos mokyklos, uždraustos lietuviškos knygos ir spauda lotyniškais rašmenimis.

limi, tačiau Lietuvoje šis reiškinys dar nėra tokio didelio masto, kad atsispindėtų statistikoje. Šokolado bumas fiksuojamas rudenį, o pavasarį jo ir pagaminama, ir išvežama palyginti nedaug.

2016 m. Lietuvoje buvo pagaminta 37,8 tūkst. tonų šokolado, arba tiek, kiek sveria 5 400 dramblių.

JAV pritaria NATO plėtrai Rytų Europoje

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidento Donald Trump administracija pritaria NATO kontingento Rytų Europoje didinimui. Tai pareiškė NATO generalinis sekretorius Jens Stoltenberg.

„Dabartinė administracija, prezidentas (D. Trump) ir jo komanda saugumo klausimais pritaria pokyčiams Aljanse, taip pat ir NATO pajėgų didinimui rytiniame sparne“, – sakė generalinis sekretorius. Jis pažymėjo, kad

M. Le Pen kritikuoja D. Trump

Paryžius (ELTA) – Prancūzijos kraštutinių dešiniųjų pažiūrų kandidatė į prezidentus Marine Le Pen sukritikavo JAV prezidentą Donald Trump dėl aki-vaizdžiai pasikeitusios nuomonės apie NATO. JAV vadovas pareiškė, kad NATO kovoje su terorizmu nėra pasenusi organizacija.

Priešrinkiminėse apklausose pirmaujanti M. Le Pen sakė: „Neabejotina, jis prieštarauja savo paties duotiems įsipareigojimams. Aš esu nuosekli, per ke-

Prašo panaikinti M. Le Pen teisinę neliečiamybę

Paryžius/Vilnius (BNS, „Draugo“ info) – Prancūzijos prokurorai paprašė Europos Parlamento panaikinti kraštutinių dešiniųjų kandidatės į prezidentus Marine Le Pen teisinę neliečiamybę, jiems atliekant tyrimą dėl fiktyvaus įdarbinimo parlamente.

Šis prašymas buvo pateiktas praėjusio mėnesio pabaigoje, kai pasinaudodama savo teisine neliečiamybe M. Le Pen atsisakė atvykti į apklausą kovo 10 dieną.

Tyrėjai norėjo politikę apklausti byloje dėl įtariamo fiktyvaus įdarbinimo jos Nacionalinio fronto parlamentarų padėjėjais.

M. Le Pen, kuri yra laikoma viena balandžio 23-ąją ir gegužės 7 dieną įvyksiančių rinkimų favoričių, sako, kad šiam tyrimui nėra pagrindo ir vadiną jį bandymu pakenkti jos rinkimų kampanijai. Teisinę neliečiamybę jai užtikrina narystė Europos Parlamente.

Tyrimas susijęs su kaltinimas,

JAV kol kas neketina smogti Š. Korėjai

Washingtonas (ELTA) – JAV administracija ketina stiprinti spaudimą Šiaurės Korėjai, bet kol kas nesiruošia griežti karinių metodų.

Sumažinti įtampą Korėjos pusiasalyje Washingtonas tikisi diplomatinėmis priemonėmis su Kinijos, kuri yra svarbiausia Šiaurės Korėjos pre-

pirmą kartą per daugelį metų didėja JAV kontingentas Europoje ir NATO aktyvumas Baltijos šalyse ir Lenkijoje.

Aljansas pradėjo didžiausio maso kolektyvinio saugumo sistemos stiprinimą nuo šaltojo karo laikų, atsižvelgdamas į išaugusį Rusijos karinį aktyvumą ir agresyvumą, sakė generalinis sekretorius.

Anot J. Stoltenberg, NATO žingsniai yra proporcingi, o Aljansas nenori naujo šaltojo karo.

lias dienas nepakeičiu savo nuomonės. D. Trump teigė nebūsiąs pasaulio gynėjas, sakė būsiąs Jungtinių Valstijų prezidentas, tačiau šiandien, rodos, jis pakeitė savo nuomonę“, – aiškino ji.

Kad NATO nebėra pasenusi organizacija, D. Trump išsakė Baltuosiuose rūmuose po susitikimo su NATO generaliniu sekretoriumi Jens Stoltenberg. Dar sausio mėnesį D. Trump vadino NATO „pasenusia“ bei „atgyvena“.

kad M. Le Pen ir kiti jos euroskeptiškos partijos nariai partinei veiklai naudojami iš Europos Sąjungos biudžeto atlyginimą gaunančiais savo parlamento padėjėjais. Vienam M. Le Pen padėjėjui pareikšti kaltinimai dėl pinigų ėmimo neatlikus jokių pareigų.

Paryžiaus prokuratūra pranešė, kad tyrėjai pateikė prašymą panaikinti M. Le Pen teisinę neliečiamybę ir šį prašymą vyriausybė perdavė Europos Parlamentui.

Tyrimas dėl parlamentinio atlyginimo skyrimo yra vienas iš daugybės su M. Le Pen ir jos partija susijusių tyrimų, tačiau nė vienas jų greičiausiai nepasieks teismo iki Prancūzijos prezidento rinkimų.

Praėjusį mėnesį Europos Parlamentas panaikino M. Le Pen teisinę neliečiamybę dėl kito tyrimo, susijusio su socialiniame tinkle „Twitter“ paskelbtomis džihadistų judėjimo „Islamo valstybė“ įvykdytų žiaurių nusikaltimų nuotraukomis.

kybos partnerė, pagalba.

Svarbiausias uždavinys, kurį užsibrėžė Baltieji rūmai, kad Šiaurės Korėja neturėtų jokio branduolinio ginklo. Washingtonas ypač pabrėžė, kad negali būti kalbos apie jokių susitarimų dėl Pchenjano ginkluotės kontrolės arba jo arsenalo mažinimo.

Sprogo Š. Korėjos bandoma raketa

Pchenjanas (ELTA) – Šiaurės Korėja savo rytinėje pakrantėje atliko nesėkmingą raketos bandymą. Dar prieš dieną Pchenjanas pagrasi- no JAV karu. Amerikiečiai teigia, kad korėjiečių raketa sprogo praėjus vos kelioms sekundėms po paleidimo.

JAV pareigūnai mano, kad išbandyta balistinė raketa, bet yra ir teigiančių, kad tai galėjo būti tarpžemyninė raketa.

Keliolika valandų iki raketos bandymo Šiaurės Korėja per didžiulį ka-

Šiaurės Korėja demonstravo savo karinę galybę.

ABC news.com nuotr.

rinį paradą sostinės gatvėse demonstravo, kaip spėjama, ilgo nuotolio balistines raketas.

Nepaisydamas Jungtinių Tautų perspėjimų, režimas jau atliko penkis branduolinius ir daugybę raketų bandymų.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Balandžio 20 d., ketvirtadienį, 6:30 val.** v. Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke (420 5th Avenue, New York, NY 10018) maloniai kviečia į jaunų muzikantų – smuikininkės Justinos Auškelytės ir pianisto Eugene Sirotkine – koncertą. Registracija: ny.renginiai@urm.lt.

■ **Balandžio 22 d., šeštadienį, 2 val. p. p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) bus pristatoma nauja lietuvių kilmės amerikiečių rašytojo Kendall Svengalis knyga „The Great Emerson Art Heist“. Bus galima įsigyti knygų. Susitikime dalyvausiantis autorius pasakos apie romano kūrimą, skaitys ištraukas, dalins autografus. Koncertuos jaunieji pianistai. Kviečiame atvykti. Auka 5 dol., muziejaus nariams – nemokamai.

■ **Balandžio 22 d., šeštadienį, 7:30 val.** v. galerijoje „Siela“ – Nedos Malūnavičiūtės ir Olego Ditkovskio koncertas „Muzikiniai monologai“.

■ **Balandžio 23 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** kviečiame atvykti į šv. Mišias Jaunimo centre tėvų jėzuitų koplyčioje (5620 S. Claremont Av., Chicago, IL 60636). Šv. Mišias

atnašaus kunigas Jaunius Kelpšas. Palaiykime šią gražią, nesenai atgimusią tradiciją – kartą per mėnesį susirinkti pasimelsti jaukioje lietuviškoje šventovėje. Po šv. Mišių – vaisės Jaunimo centro kavinėje. Laukiame visų.

■ **Balandžio 28 d., penktadienį, 6:30 val.** v. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) patalpose, 307 W 30th Street, New York, NY 10001, vyks Daniaus Glinkio paskaita – profesinis pasakojimas apie New Yorko Šv. Patriko katedros restauraciją. Architektas-restauratorius apžvelgs kai kuriuos New Yorko architektūrinius bruožus, pasakos apie restauracijos subtilybes, susijusias su Šv. Patriko katedra ir kitais New Yorko istoriniais objektais. Įėjimo kaina – auka.

■ **Birželio 15–18 d. New York City Center**, 131 West 55 Street, New York, NY 10019, vyks Maskvos Vachtangovo teatro gastrolės – bus vaidinamas Rimo Tumino režisuotas spektaklis „Dėdė Vania“. Spektaklis rodomas Antono Čechovo festivalio „Vyšnių sodas“ metu. Daugiau informacijos tel. 212-581-1212 arba el. paštu: citytix@nycitycenter.org.

**Geriausios vietos prie
švenčių stalo
užimamos iš vakaro.**

Tomo Juro nuotr.

**JANINA MONKUTE - MARKS
MUSEUM * GALLERY**

“Friend raiser and Presentation”

In conjunction with:
**Ukrainian Institute of Modern Art,
Balzekas Museum of Lithuanian Culture**

**Friday May 5th
6:00- 8:00pm**

At:
**Ukrainian Institute of Modern Art
2320 W. Chicago
Chicago, IL 60622**

“Where we are & where we’re Going!”

Executive director, Dalia Minkevičienė-Jazdauskienė will lead a presentation about the Janina Monkute Marks Gallery, located in Kedainiai, Lithuania.

Please join us for an enjoyable evening with fellow art lovers, and friends of the Gallery.

Sigita Balzekas- Balzekas Museum of Lithuanian Culture- Chicago
Dalia Minkevičienė-Jazdauskienė- Executive Director-
Janina Monkute Marks Museum * Gallery- Kedainiai, Lithuanian
Paul Marks-Board Member- Janina Marks Foundation- Chicago

**Skaitykite „Draugą“
oro uoste, autobuse,
vasarnamyje, gamtoje –
visur, kur tik norite,
naudodamiesi iPad!**

Gegužės 7 dieną 1 val. p. p. • May 7, 1 p.m.
Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje • Nativity BVM Church
6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629

KONCERTAS

SKIRTAS MOTINOS DIENAI

CONCERT DEDICATED TO MOTHER'S DAY

Cadenza String Quartet

Musical Curator Linda Veleckis Nussbaum

The Western Springs School of Talent Education

Naperville Suzuki School

Teacher Trainer Daina Volodka Staggs

Dance Duo Studio (Ballroom and Latin Dance)

Director Sandra Krumhorn Stasaitis

Plainfield Dance Academy (Ballet, Contemporary Dance)

Director Altin Naska

Genovaitė Bigenytė

Chicago Lyric Opera Soloist

Bažnyčia
šiomet švenčia

90

metų jubiliejų

Bilietai bus parduodami Old Vilnius Café ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios prieangyje
Bilietai kainuoja \$15 perkant iš anksto, \$10 moksleiviams, tą pačią dieną prie durų \$20
Tickets will be sold at the Old Vilnius Café and at Nativity BVM Church
Price in advance - \$15, students \$10, at the door - \$20